

Dopłaty dla rolników faworyzują duże gospodarstwa

Autor: Magdalena Kowalczyk

Data: 12 czerwca 2019

Dopłaty dla rolników są ważnym wsparciem – ale tylko dla tych dużych gospodarstw? Z „Atlasu rolnego” Fundacji im. Heinricha Bölla wynika, że obecnie w UE 82 proc. dopłat trafia do jedynie 20 proc. gospodarzy, a połowa gruntów rolnych pozostaje w rękach około 3 proc. przedsiębiorstw.

Wspólna Polityka Rolna stanowi największą część unijnego budżetu. Jednak zdaniem autorów „Atlasu rolnego” mimo wielu reform, nadal nie odpowiada aktualnym potrzebom.

Dopłaty dla rolników są wsparciem przede wszystkim dla dużych gospodarstw.

*– Promowany przez nią system w niewystarczającym stopniu realizuje ważne społeczne cele. Takie jak ochrona czystości wód, różnorodności biologicznej, klimatu, dobrostanu zwierząt, trwałości ekosystemów i stabilności społecznej obszarów wiejskich, a także zasady sprawiedliwego handlu w wymiarze europejskim i globalnym – mówi dr hab. Zbigniew Karaczun z SGGW, autor polskich rozdziałów Atlasu. – **Krytykowane jest przede wszystkim wspieranie dużych, uprzemysłowionych gospodarstw rolnych, podczas gdy małe i średnie gospodarstwa, prowadzone z troską o ziemię i tradycję, pozostają niedofinansowane** – podkreślił.*

Dopłaty dla rolników

Według „Atlasu rolnego” wszystkim winien jest system płatności bezpośrednich z WPR. Uzależnione są one od wielkości gospodarstwa, co daje ogromne korzyści dużym uprzemysłowionym producentom rolnym. **W rezultacie wygląda to tak: 20 proc. rolników otrzymuje aż 82 proc. dopłat. Do 20 proc. największych gospodarstw trafia prawie 75 proc. tych pieniędzy. Pozostałe 80 proc. gospodarzy otrzymuje zaledwie około 1/4 tych środków.**

Jaki jest bilans WPR w Polsce? Poprawiła się jakość życia milionów mieszkańców wsi, unowocześniono produkcję i wdrożono przepisy dot. m.in. środowiska oraz zwierząt gospodarskich. Jest jednak jeszcze druga strona medalu. **Po 25 latach transformacji polska wieś zaczęła się wyludniać, a co trzecie gospodarstwo przestało istnieć. Młodzi wyjeżdżają, a starsi rolnicy nie mają następców. Nasila się koncentracja ziemi: 1,8 największych gospodarstw jest w posiadaniu ponad 30 proc. wszystkich użytków rolnych w Polsce.** Podobnie jest w całej Unii Europejskiej.

Recepta: wsparcie małych i średnich

Według „Atlasu rolnego” fundusze unijne powinny wspierać przede wszystkim małe i średnie gospodarstwa.

– Dalsze promowanie dużych, uprzemysłowionych gospodarstw może nie tylko spowodować kryzys społeczności wiejskich, ale zagrozić też zdolności ekosystemów do produkcji żywności – uważają autorzy „Atlasu rolnego”. Ich zdaniem europejska polityka rolna wymaga zrównowżenia pod względem społecznym i środowiskowym. Taka zmiana jest możliwa, jeśli fundusze unijne będą wspierać przede wszystkim małe i średnie gospodarstwa, produkujące zdrową żywność i dbające o naturę.

– Dlatego konieczne jest wypracowanie przez państwa członkowskie nowych rozwiązań, które uwzględnią zarówno zmieniającą się sytuację, aktualne potrzeby, jak też różnorodne

interesy. Takich zmian oczekują obywatele i obywatelki Unii – uważa Irene Hahn-Fuhr, dyrektorka Fundacji im. Heinricha Bölla w Warszawie.

Źródło: „Atlas rolny”